

Sisällys

Esipuhe	9
Johdanto	13
Tukholma 1967	13
Tutkimuksen tarkoitus	16
Tutkimuksen lähteet	20
Karoliinisen instituutin Nobel-komitean arkisto	20
Ragnar Granitin kirjeenvaihto	23
Aikaisempi tutkimus	27
Tutkimuksen rakenne	37
Tutkimuksen teoreettinen kehys	40
Kenttä	41
Tieteellinen ja sosiaalinen pääoma	45
Verkosto	49
Vahvat ja heikot siteet	54
Lahja	57
Fysiologian tai lääketieteen Nobelin palkinto	62
Nobelin palkinto osana tieteen palkitsemisjärjestelmää	63
Kuuluisa testamentti	68
Nobel-säätiö, Nobel-komitea ja Karoliinisen instituutin kollegio	73
Ehdotusjärjestelmä ja ehdotukset	75
Komitea tekee ehdotuksen	80
Kollegio tekee lopullisen päätöksen	84
Erilaisia Nobel-uria	88
Ragnar Granit – silmän ja hermoston tutkija	92
Psykologista fysiologiksi	93
Ragnar Granitin vaellusvuodet	96
Oxford	96

<i>Philadelphia</i>	98
<i>Tarjous saapua professoriksi Tarttoon</i>	102
Huippututkimusta Helsingissä	106
<i>Lisävalaistusta värinäön probleemiin</i>	108
<i>Tiedusteluja Uppsalaan</i>	113
<i>Yllättäviä näkymiä</i>	117
Ragnar Granitin talvisota	120
<i>”Kelpo työtä fysiologian professorille”</i>	120
<i>Kilpajuoksua Harvardin ja Tukholman välillä</i>	122
<i>Tukholma: kyllä – Harvard: ei</i>	124
”Maailman paras neurofysiologinen laboratorio”	126
<i>Sensory Mechanisms of the Retina</i>	127
<i>Neurofysiologinen Nobel-instituutti</i>	130
<i>Oppilaita ja kollegoja</i>	134
<i>Rockefeller-säätiö tutkimusta tukemassa</i>	137
Ragnar Granitin verkostot	139
<i>Granitille eniten kirjoittaneet</i>	142
<i>Ragnar Granitin ”piirit”</i>	148
”Laukkakilpailu” – Ragnar Granitin Nobel-ura 1946–1951 ...	157
Nobelin fysiologian tai lääketieteen palkinto toisen maailman-	
sodan aikana	158
<i>Palkintoa ei jaeta</i>	158
<i>Paluu arkeen</i>	160
<i>Penisilliini</i>	164
Ensimmäinen ehdotus	169
<i>Granitin Nobel-ura alkaa</i>	171
<i>Palkinnonarvoinen tutkija</i>	173
<i>Banaanikärpästen herra</i>	177
Palkitseminen lähellä	179
<i>Sherringtonin ”lahja”</i>	180
<i>Zottermanin lausunto</i>	182
<i>Neljä ajankohtaista ehdokasta</i>	185
<i>Nobelin palkintojen poliittisuus?</i>	188
Uusi näytös Nobel-draamassa	192

Kaksi läheistä ehdottajaa	193
Erot kansallisissa ehdotuskäytänteissä	195
Tuttu kriitikko	197
DDT palkitaan	204
”Ei toistaiseksi palkinnonarvoinen”	206
Kolme nimekästä ehdottajaa	206
Otollinen asetelma	209
Voima ja vastavoima	213
Kompromissi – palkinto lobotomian keksijälle	217
”Monet ovat kutsutut, mutta harvat valitut”	222
Välivuosi	224
Jälleen ehdolla	227
Zottermanin ja Adrianin lausunnot	230
Max Theiler – ongelmaton kandidaatti	233

Pysähtyneisyyden aika – Ragnar Granitin Nobel-ura

1952–1967	236
Kollegion kapinavuodet	236
Selman A. Waksman ja streptomysiini	239
John Fultonin ehdotus – lahja johtaa vastalahjaan	245
Enders, Robbins ja Weller – palkinto poliotutkijoille	249
Charles Bestin Nobel-ura	252
Insuliinin keksiminen	253
Tieteen Janus-kasvot	255
Toteutuiko oikeus?	260
Lohdutuspalkinto	265
Pudokas	269
Hugo Theorellin Nobelin palkinto	273
Lääketieteen vai kemian palkinto?	274
Estradi on Theorellin	277
Karoliinisen instituutin ensimmäinen nobelisti	281
”Palkitsemista lykättävä”	285
Von Eulerin ja Kugelbergin lausunnot	286
Oxfordin yliopiston kunniaprofessori	289
Geenitutkimus muuttuu salonkikelpoiseksi	292

Jonon jatkoksi	296
Nobelistien sukupuut	299
John Ecclesin Nobelin palkinto	301
Royal Societyn jäsenyys – mieluisa vastalahja	302
”Toisinaan on yritettävä”	308
Loppuhuiipennus	312
”Viimeinen palapelinpalanen kuuluisuuspelissä”	316
Viimeinkin palkinto	319
”Anteeksiantamattomasti myöhässä, mutta sitäkin makeampana”	324
Palkittiinko Granit ”liian myöhään”?	329
Johtopäätökset	335
Lähteet	348
I. Arkistolähteet	348
II. Tietokannat	348
III. Painetut lähteet	349
1. Lehdistö	349
2. Asiakirjajulkaisut	349
3. Aikalaiskirjallisuus	349
IV. Kirjallisuus	351
Liitteet	371
English summary	376
Henkilöhakemisto	386